

پنجشنبه ۱۸ شهریور ۱۴۰۰ ۹ سپتامبر ۲۰۲۱ ۲۰ صفر ۱۴۴۳ شماره ۱۷۳۰ ۸ صفحه ۲۰۰۰ تومان		
روزنامه سراسری اقتصادی صبح ایران صاحب امتیاز و مدیرمسئول: ناھید طاهر خانی سردبیر: امیر نیک‌رویان	نشانی دفتر مرکزی: تهران جلالزاده شمالی - نبش زند پلاک ۲۶۰ - واحد ۴ تلفن: ۶۶۹۲۹۲۲۷ لیتوگرافی و چاپ: ریحان توزیع و امور مشترکین: رسانه گستر کیهان-نشر گستر	نشانی سایت روزنامه: www.akhbareсанat.ir نشانی پست الکترونیک: info@akhbareсанat.ir نشانی روزنامه در فضای مجازی: @akhbareсанatnews
❖ میثاق اخلاقی روزنامه نگاری در سایت روزنامه		

یادداشت

رهیافت از بالا به پائین

ابوالفضل بقای

مطالعات نشان میدهد که بطور کلی در کشورهای مختلف، ۲ شیوه یا رهیافت متفاوت در شکلگیری تعاونیها دنبال میشود. یکی از این شیوه ها، رهیافت از بالا به پائین است که در آن دولت ها خود رأسا اقدام به تأسیس تعاونیها می کنند. در این حالت، با توجه به عدم حضور مردم به هنگام تأسیس این تعاونیها، معمولاً فلسفه و اهداف متعالی آن درک نشده و در نتیجه در بیشتر موارد با شکست روبه رو میشود. همچنین، با توجه به اقدام یک جانبه دولت در راهاندازی این تعاونیها، معمولاً مردم هیچ گونه احساسی مبنی بر مالکیت آنها ندارند. در این حالت دولت مجبور است دائماً تعاونی را مورد حمایتهای مختلف (مادی و غیر مادی) خود قرار دهد تا بدین ترتیب بتواند حیات تعاونی را حفظ کند. در واقع این تشکل ها، تعاونی نیستند بلکه شبه تعاونی هستند. در چنین شرایطی، اعضای تعاونیها حالت ناظرین بی علاقه را پیدا میکنند. کمک دولت را امری محتوم انگاشته، عادت به عدم مداخله کرده، حالت انفعالی به خود میگیرند.

در ایران دخالت‌های بخش دولتی در امورات بخش تعاونی از فراز و نشیب‌های زیادی برخوردار بوده است به نحوی که از دخالت مطلق دولت در تعاونی‌های روستایی دهه ۴۳۱ گرفته که در انزلیان حتی عضویت کشاورزان در تعاونی‌ها بر خلاف اصول مسلم تعاون اجباری و نه اختیاری بود و گماشتن یکی از نیروهای وزارت کشاورزی و امور روستاها به عنوان مدیر عامل تانکون که در هر برمه شاهد مداخله‌های دولتی در سطوح مختلف بوده ایم ، خوشبختانه در سال‌های اخیر با تصویب برخی قوانین و نیز رویکردهای مسوولان کلان تا حدود زیادی از این مداخلات کاسته شده است. که آخرین آن عدم نیاز به مداخله وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی در فرآیند ثبت و تغییرات تعاونی‌ها در قالب مصوبات هیات عالی مقررات زدایی است.

وقع انقلاب اسلامی باور عمومی را نسبت به تعاون تغییر داد. نیروهای انقلابی خود انقلاب را مظهری از تعاون یافتند از همکاری جمعی برای توزیع عادلانه کالا در اعتصابات متمدادی دوران انقلاب به شوق آمدن در آ را الهام بخش تالشهای آینده قرار دادند.امواج نور امیدی که بدین سان ساطع گشته بود در اندیشه دولتمردان، در قلم قانون گذاری و در سطور قانون اساسی جدید تبلور یافت و اینبار تعاون را نه تنها بعنوان وسیله ای برای رفع نیاز مشترک، که راهی برای توسعه اقتصادی، معیار برتری جهت ایجاد اشتغال و بخش عمده ای از بخشهای تشکیل دهنده نظام اقتصادی جمهوری نوینباد، به جامعه اسلامی عرضه داشت و جویندگان ایدههای نو را به وجد آورد .

راه یافتن تعاون به قانون اساسی، این شیوه پسندیده که سابقاً روشی اقتصادی تلقی می شد از اعتباری مذهبی نیز بهره مند ساخت و عزم راسخ جمهوری اسلامی ایران به تحقق عدالت اقتصادی با توسل به همه روشهای شناخته شده را آشکار نمود و بایى جدید را فراره مشتاقان قسط گشود. درصرد جهات و دلایلی که تعاون را بعنوان بخش مسلط اقتصاد کشور مطرح می سازد باید باصول ۳۴ و ۴۴ قانون اساسی اشاره نمود.در اصل ۳۴ جهت دستیابی به اهدافی از جمله تأمین استقلال اقتصادی جامعه، رشه کن کردن فقر و محرومیت و برآوردن نیازهای انسان در جریان رشد، ضوابطی برای اقتصاد جمهوری اسلامی ایران تعیین گردیده است. تأمین شرایط و امکانات کار برای همه بمنظور رسیدن به اشتغال کامل و قراردادن وسایل کار در اختیار همه کسانی که قادر به کارند ولی وسایل کار ندارند در شکل تعاونی از راه وام بدون بهره یا هر راه مشروع دیگر که نه به تمرکز و تداول ثروت در دست افراد و گروههای خاص منتهی شود و نه دولت را بصورت یک کارفرمای بزرگ مطلق در آورد .

در اصل ۴۴ قانون اسای به روشنی تصریحی شده است که نظام اقتصادی جمهوری اسلامی ایران بر پایه سه بخش دولتی،تعاونی و خصوصی با برنامه ریزی صحیح و منظم استوار است در همین اصل، محدود شدن فعالیتهای بخش دولتی در چارچوب معین و همچنین مکمل فعالیتهای دولتی و تعاونی قرار گرفتن بخش خصوصی، وصعت قلمرو بخش تعاونی را به خوبی نشان می دهد. شروط تعیین شده برای حمایت قانون از مالکیت بخشهای سه گانه بشرح زیر خود از نقاط قوت بخش تعاونی و بمنزله تأکیدی بر ضرورت گسترش آن به شمار می رود.

– با اصول دیگر فصل اقتصاد در قانون اساسی مطابق باشداز محدوده قوانین اسلام خارج نشود.موجب رشد و توسعه اقتصادی کشور گردد.مایه زیان جامعه نشود.

اخبار کسب و کار

پنجشنبه ۱۸ شهریور ۱۴۰۰ ۹ سپتامبر ۲۰۲۱ ۲۰ صفر ۱۴۴۳ شماره ۱۷۳۰ ۸ صفحه ۲۰۰۰ تومان		
روزنامه سراسری اقتصادی صبح ایران صاحب امتیاز و مدیرمسئول: ناھید طاهر خانی سردبیر: امیر نیک‌رویان	نشانی دفتر مرکزی: تهران جلالزاده شمالی - نبش زند پلاک ۲۶۰ - واحد ۴ تلفن: ۶۶۹۲۹۲۲۷ لیتوگرافی و چاپ: ریحان توزیع و امور مشترکین: رسانه گستر کیهان-نشر گستر	نشانی سایت روزنامه: www.akhbareсанat.ir نشانی پست الکترونیک: info@akhbareсанat.ir نشانی روزنامه در فضای مجازی: @akhbareсанatnews
❖ میثاق اخلاقی روزنامه نگاری در سایت روزنامه		

علی مرادیبگی: دولت جدید به ریاست سید ابراهیم رئیسی به دنبال ایجاد نظام جدید از تراز پرداخت یارانه های عمومی خواهد بود.
اضافه شدن محسن رضایی به تیم کابینه نیز که همواره در جریان فرآیند رقابت های انتخاباتی از افزایش ده برابری میزان یارانه پرداختی به ۴۰ میلیون نفر از مردم سخن می گفت، نشان از عزم جدی دولت جدید برای ایجاد تغییرات اساسی در پرداخت یارانه های نقدی و غیرنقدی خواهد داشت.

تاکید محسن رضایی بر پرداخت غیرمستقیم حدود ۹۰ میلیارد دلار یارانه حامل های انرژی در شرایط فعلی و لزوم اصلاح آن به نفع خانوارهای کمتر برخوردار حاضر در دهک های پایین درآمدی، از یک جریان طرفه سوسپیدی خبر می دهد.

صد و بیست و هفتمین مرحله یارانه نقدی در حالی در شهریورماه پرداخت خواهد شد که دولت سیزدهم به‌دنبال ایجاد تغییراتی در پرداخت آن است. مبلغ ۴۵ هزار تومانی یارانه نقدی هر ماه به جمعیت حدود ۷۸ میلیون نفری یارانه‌گیران پرداخت می‌شود و در طول این سال‌ها ثابت مانده است. در حال حاضر حدود ۷۸ میلیون نفر از پردرآمد و نیازمند یارانه نقدی ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومانی دریافت می‌کنند و حدود ۶۰ میلیون نفری هم از این جمع، یارانه معیشتی می‌گیرند که سالانه بالغ بر ۷۰ هزار میلیارد تومان هزینه دارد، اینکه دولت جدید چه تصمیمی در مورد این روند پرداخت یارانه خواهد گرفت و یا برای جاماندگان و اقدام نیمه کاره دولت دوازدهم برای آنها چه خواهد کرد مشخص نیست و تاکنون موضعی نداشته است.

با این حال، ارزش یارانه نقدی سال ۱۴۰۰ در مقایسه با سال‌های ابتدایی دهه ۱۳۹۰ به دلیل تورم، کاهش یافته است. با اینکه پس از افزایش قیمت بنزین در آبان ۱۳۹۸ یارانه دیگری با عنوان یارانه معیشتی به برخی از خانوارها تعلق گرفت، اما یارانه معیشتی نیز مبلغ ثابتی بود که نتوانست ارزش خود را در برابر تورم حفظ کند.

با اینکه دولت سیزدهم تا کنون موضوع‌گیری رسمی درباره یارانه‌های نقدی و یارانه معیشت نداشته، اما با توجه به اظهارنظرهای دوران تبلیغات انتخاباتی و نیز رویکرد پیشین اعضای کابینه، به‌نظر می‌رسد دولت جدید در پی ایجاد تغییراتی در کم و کیف پرداخت یارانه نقدی و یارانه معیشتی باشد. یکی از وعده‌های انتخاباتی دولت سیزدهم، تخصیص کارت اعتباری معیشت ۱۰۰ هزار تومانی به خانوارهای دهک اول، دوم و سوم و کارت اعتباری معیشتی ۱۰۰ هزار تومانی به خانوارهای دهک چهارم و پنجم بود، وعده‌ای که زمان اجرای آن، آخر پاییز اعلام شده است.

به گفته رئیس پنج محور اصلی برنامه‌های دولت سیزدهم که وزرا نیز باید به آن متکی باشند شامل: بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، تعالی فرهنگ اسلامی و ایرانی، اقتصاد مقاومتی، تأمین و بهبود معیشت جامعه به ویژه اقشار کم درآمد و توسعه روابط بین‌المللی بر اساس منافع ملی و الهام‌بخشی در جهان اسلام است.

او گفته که دولت به دنبال تقویت معیشت مردم و همچنین رفع مشکلات معیشتی در فضای کسب و کار است. او همچنین در هفته گذشته نیز از منتساب سازی حقوق با تورم گفته بود.

بنا بر اظهارات رئیسی از هفته‌ها قبل تاکنون، احتمالاً در نیمه دوم سال یکی از طرح‌های زیر اجرایی می‌شود:

افزایش حقوق

رئییسی در این خصوص گفته که، متناسب‌سازی حقوق با تورم یک امر ضروری است و صرفاً به یک قشر تعلق ندارد و باید همه گروه‌های شغلی را شامل شود.

بنابراین افزایش حقوق در نیمه دوم سال یکی از برنامه‌های دولت جدید است. برای سال ۱۴۰۰ حقوق کارمندان ۲۵ درصد و حقوق کارگران ۳۹ درصد افزایش یافته است.

براساس جدیدترین گزارش مرکز آمار ایران، تورم سالانه که از فاکتورهای تاثیرگذار روی تعیین میزان افزایش حقوق است در پایان مرداد به رقم ۴۵۰۲ درصد رسیده و تورم نقطه‌ای نیز به ۴۳۰۳ درصد رسیده است. فاصله حقوق تا تورم برای بخش کارمندی کشور حدود ۲۰ درصد و برای بخش کارگری حدود شش درصد است، اما این نکته حائز اهمیت است که سطح حقوق کارگران از کارمندان پایین‌تر است که احتمالاً فاصله تورم تا حقوق این قشر از شاغلان نیز کمتر از ۲۰ درصد نباشد.

بنابراین افزایش ۱۰ تا ۲۰ درصدی حقوق برای همه‌ی گروه‌های شغلی بعید به نظر نمی‌رسد، اما احتمال اجرایی شدن طرح دیگری به نام «کارت اعتباری معیشتی» بیشتر است.

کارت اعتباری معیشتی خانوار

ابراهیم رئیسی برای کاهش هزینه خانواده‌ها وعده داده که کارت اعتباری معیشت صادر می‌شود. بر این اساس به ازای هر یک از اعضای خانوار در سه

در نیمه دوم سال چه می‌شود؟

نظام جدید از تراز پرداخت یارانه های عمومی

دهک اول ۲۰۰ هزار تومان و دو دهک بعدی ۱۵۰ هزار تومان اعتبار ماهانه قرض‌الحسنه با کارمزد دو درصد تخصیص یابد.

یارانه جدید برای خانواده پنج نفره سه دهک اول ۲۰۰ هزار تومان و برای دهک‌های چهارم و پنجم ۱۵۰ هزار تومان به‌ازای هر نفر است. طبق گفته رئیس‌جمهور دولت سیزدهم این یارانه از آذر امسال پرداخت می‌شود.

در این برنامه آمده که طرح اعطای کارت اعتباری معیشت خانوار از آذر امسال یعنی از سه ماه آینده اجرایی می‌شود.

همچنین خانوارها قرار است این کمک‌های معیشتی را به دولت

برگردانند، اما رئیسی گفته که به خانواری که در پرداخت اقساط مشکل

داشته باشد یارانه بازپرداخت تعلق می‌گیرد.

سهام عدالت جدید

تخصیص سهام عدالت جدید موضوعی است که وزیر اقتصاد نیز روی آن تاکید دارد و می‌گوید قرار است عرضه اولیویه در بورس زیاد شود. مجلس نیز در بودجه امسال تخصیص سهام عدالت به حدود هفت میلیون نفر را در دستور کار قرار داده است.

از بین سه طرحی که گفته شد، احتمال اجرایی شدن پرداخت کارت اعتباری معیشتی خانوار و سهام عدالت جدید که حالا در قانون بودجه آمده بیشتر است.

جاماندگان یارانه معیشتی

پس از سال‌ها که تکلیف قانون بودجه برای ثبت نام از جاماندگان یارانه نقدی مشخص نبود، دولت امسال از اقدام در این رابطه خبر داد و تعداد زیادی را امیدوار کرد اما تا کنون و در چند روز مانده به اتمام دوران خود خبری از این وعده نیست و آن را اجرایی نکرد.

از سال ۱۳۹۳ که دولت تصمیم گرفت مجدداً از متقاضیان دریافت یارانه ثبت نام کند، با توجه به محدودیت زمانی و برخی شرایط، تعدادی از داوطلبان موفق به ثبت نام نشدند و به همین منظور در سال های بعد و در چندین دوره ، قانون بودجه دولت را مکلف به ثبت نام از این افراد کرد؛ چه در زمانی که تعدادی از یارانه نقدی ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومانی جامانده بودند و چه زمانی که یارانه معیشتی به میان آمد.

در هر صورت اقدامی صورت نگرفت تا اینکه این بار دولت در اواخر دوران حضور خود در اداره کشور و در خرداد ماه سال جاری تصمیم گرفت جاماندگان را ثبت نام کند؛ اقدامی که با اما و اگرهایی مواجه بود مبنی بر اینکه چرا این چند سال این اتفاق نیفتاده و از سویی با توجه به اینکه حذفی از پردآمدها صورت نگرفته چگونه قرار است منابع این افزایش تأمین شده و بر تعداد یارانه بگیران افزوده شود.

به هر صورت با مصوبه هیات وزیران مقرر شد که ثبت نام کلیه افراد متقاضی دریافت یارانه نقدی، یارانه حمایت معیشتی خانوار و سایر یارانه ها از جمله افراد جدید، افرادی که تاکنون ثبت نام نکرده اند و افرادی که منصرف شده اند و همچنین پرداخت یارانه نقدی به افراد واجد شرایط، براساس دستورالعمل مشترک وزارت رفاه و سازمان هدفمندی یارانه ها تعیین و در حد وصولی دریافتی ها (منابع) جدول تبصره (۱۴) انجام شود.

وزارت رفاه موظف شد که امکانات مورد استفاده متقاضیان دریافت یارانه نظیر سامانه ثبت اعتراضات، پاسخگویی، آزمون وسع و پیامکی را ضمن انجام آموزش های لازم در اختیار سازمان هدفمندی یارانه ها قرار دهد.

بعد از آن سازمان هدفمندی یارانه ها اعلام کرد طی جلساتی با وزارت رفاه ، مقدّماتی آمده و تبادل اطلاعات صورت گرفته است و قرار است بعد از انجام ثبت نام و بررسی ها از سوی وزارت رفاه، لیست به سازمان هدفمندی اعلام و این سازمان پرداخت را انجام دهد، حتی تاکید کرد که منابع این افزایش نیز بر اساس قانون آماده است و هیچ مشکلی در این رابطه وجود ندارد.

اما با گذشت بیش از دوماه از این جریان ، هیچ اتفاقی نیفتاد و وزارت رفاه اقدامی در رابطه با ثبت نام متقاضیان صورت نداده و اعلامی نداشته است

و جریان ثبت نام دیگر در این دولت به نتیجه نخواهد رسید.
در این شرایط به نظر می رسد تنها اتفاقی که افتاده ، امیدواری بوده که دولت به متقاضیان داده است و شاهد آن بودیم که بارها افراد با شنیدن خبر ثبت نام مجدد حضورا برای اقدام در این رابطه به سازمان هدفمندی یارانه ها مراجعه کردند ، در حالی که ظاهرا در حد یک وعده انجام نشده بوده است و اگر دولت به طور جدی تصمیم به این ثبت نام داشت حتما در سال های قبل که در قانون مکلف بود اقدام می کرد نه در روزهای پایانی.

سیر تحول یارانه در ایران

یارانه به مفهوم کنونی آن از دهه چهل وارد اقتصاد ایران شد. اما تا پیش از ان نیز برخی قوانین و دستور العمل‌ها، مصداق‌هایی جزئی از یارانه بودند هرچند که ماهیتا تفاوت‌های آشکاری با یارانه کنونی داشته‌است. در زیر اشاره مختصر به این فعالیت‌ها می‌شود:
دوران صفویان:نوعی تخفیف مالیاتی وجود داشته‌است. دوران قاجار :سیاست‌هایی در جهت توسعه زراعت، که در آن دادن بذر و مساعده به مستاجر پیش‌بینی شده بود. سال ۱۳۱۱:دخالت مستقیم دولت در عرضه و تقاضا (تولید: تصویب قانون جهت تأسیس سیلو در تهران به منظور خرید و ذخیره گندم توسط سازمان غله، برای مقابله با کمبود احتمالی. سال ۱۳۱۵: بارندگی خوب باعث افزایش عرضه و در نتیجه باعث کاهش قیمت گندم شد. سازمان غله نیز خرید گندم با قیمتی بالاتر از قیمت بازار برای حمایت از کشاورزان را در دستور کار خود قرار داد و تا سال ۱۳۲۱ نیز دولت دو هدف حمایت از کشاورزان، تهیه و ذخیره گندم و تهیه نان ارزان برای مصرف‌کنندگان کم درآمد را در دستور کار قرار داد که این امر موجب شد تا مالکین بدترین نوع گندم را به دولت بفروشند و نوع خوب ان را در بازار آزاد عرضه کنند.

واژه یارانه به جای سوبسید را بهاء‌الدین خرمشاهی پیشنهاد داد. براساخته از «باری» بعلاوه پسوند اسم‌ساز «انه».

اولین نظام سهمیه‌بندی یارانه در ایران

نان مهم‌ترین کالای دوران جنگ جهانی اول بود که در نظام سهمیه بندی قرار گرفت. گوشت و گندره یارانه اندکی را به دلیل رشد اقتصادی متعادل به خود اختصاص دادند.میزان سوبسید تا سال ۱۳۱۵ بسیار پایین بود به‌طوری‌که کل یارانه پرداختی دولت تا سال ۱۳۵۱ (پایان برنامه پنجم)، ۱۶۶۸ میلیون ریال بود که این میزان تنها نزدیک ۴۰۱ درصد یارانه در سال ۱۳۵۴ بود.

همزمان با افزایش قیمت نفت در ۱۳۵۴حجم عملیات‌های عمرانی افزایش پیدا کرد و درآمد افراد زیاد شد، که به موجب این افزایش تقاضا برای کالاهای مصرفی زیاد شد در نتیجه به علت نداشتن صنایع زیر بنایی برای پاسخگویی به تقاضا دولت واردات کالاها را تسریع کرد. در سال ۵۳ با افزایش صد درصدی واردات کالاها ی مورد نیاز ونیز محدودیت تأسیسات بندری و در نتیجه تأخیر در تحویل کالاهای مورد تقاضا تورم داخلی در کشور را به دنبال داشت؛ و به دنبال افزایش قیمت‌ها صندوق حمایت از مصرف‌کننده تأسیس شد. یکی از اهداف این صندوق تمرکز دراموای مربوط به پرداخت سوبسید بود و در ۱۴ مرداد سال ۵۶ وظایف قانونی صندوق حمایت از مصرف‌کنندگان به سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان واگذار شد. در سال‌های ۱۳۵۸ و ۱۳۵۹ حجم فعالیت این سازمان بسیار محدود بود و قیمت‌گذاری توسط ستاد بسیج اقتصادی دادگاه‌های نظام صنفی و کمیته امور صنفی صورت می‌گرفت؛ و در این سال‌ها بهای کالا و خدمات مصرفی ۴/۱۱ و ۵/۲۳ درصد افزایش یافت. در ۱۳۶۰ به علت محدودیت‌های اقتصادی که از پیامدهای جنگ تحمیلی و تحریم اقتصادی بود عرضهٔ کالاها و خدمات دچار نوسانات زیادی شد به همین دلیل از این سال قیمت‌گذاری کالاها وارداتی و نیز تولیدات داخلی ضروری توسط سازمان حمایت از از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان به مرحله اجرا درآمد.

با وجود مشکلات بسیار طی سال‌های ۱۳۶۰–۱۳۶۴ به علت واردات وسیع کالاها و سهمیه بندی کالاهای اساسی به وسیله طرح کوپن و نیز پرداخت سوبسید؛ از شتاب تورم کاسته شد و روند صعودی قیمت‌ها به‌طور قابل ملاحظه‌ای کاهش پیدا کرد. طی سال‌های ۱۳۶۵–۱۳۶۷ و در نتیجه لزوم استفاده از ارز صادراتی و آزاد، قیمت بسیاری از اقلام تولیدات داخلی حدود ۲ تا ۳ برابر افزایش پیدا کرد.در سال ۱۳۶۸ دولت برای حمایت از قشرها آسیب‌پذیر پرداخت یارانه را در دستور کار قرار داد. بین سال‌های ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲میزان پرداخت یارانه دولت بر حسب قیمت اسمی به‌طور متوسط ۸۶/۱درصد رشد داشت.

در نیمه دوم سال ۱۳۸۹ طرح هدفمندی یارانه‌ها اجرا گردید که طبق آن یارانه‌ها از تزریق مستقیم به بازار و صنایع به پرداخت نقدی تغییر شکل داد.

همخوانی رویکردهای رئیسی با اقتصاد مقاومتی

تبیین سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ۱۳۹۲/۱۲/۲۰)

سؤال اینجاست که آیا دولت رئیسی می‌تواند در این راستا گام بردارد؟ پاسخ در همخوانی نگاههاست بخصوص با رویکردهای زیر:

تکیه بر ظرفیتهای داخلی

به طور همزمان باید از توان های داخلی و خارجی ایران استفاده کرد منتهی باید بیشتر بر توان داخلی تکیه کرد. «چه ظرفیتهای علمی، چه انسانی، چه طبیعی، چه مالی، چه جغرافیایی و اقلیمی. ما ظرفیتهای مهمی داریم؛ یعنی در این سیاستهای اقتصاد مقاومتی تکیه‌ی اصلی بر روی ظرفیتهای داخلی است، که بسیار هم گسترده است. نه به این معنا که ما چشممان را به روی امکانات بیرون کشور می‌بندیم؛ نه، حتماً استفاده می‌کنیم – استفاده‌ی حداکثری هم می‌کنیم – منتهای نگاه ما، تکیه‌ی ما، اعتماد ما بیشتر بر روی مسائل داخلی است» (بیانات معظم له در جلسه تبیین سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ۱۳۹۲/۱۲/۲۰)

رویکرد جهادی در حوزه اقتصادی

جهاد حرکتی سریع تر از متوسط آن چیزی است که انسان در حالت معمول انجام میدهد. به عبارتی جهاد استفاده حداکثری و مطلوب و الهی در راستای رسیدن به اهداف مطلوب است. «با حرکت عادی نمی‌شود پیشرفت؛ با حرکت عادی و احیاناً خواب‌آلوده و بی‌حساسیت نمی‌شود کارهای بزرگ را انجام داد؛ یک همت جهادی لازم است، تحرک جهادی و مدیریت جهادی برای این کارها لازم است. باید حرکت یک همی شود، هم علمی باشد، هم پر قدرت باشد، هم با برنامه باشد، و هم مجاهدانه باشد.» (بیانات معظم له در جلسه تبیین سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ۱۳۹۲/۱۲/۲۰)

مردم‌محوری

دولت در اقتصاد مقاومتی باید شرایط حضور مردم در اقتصاد را فراهم کند. «تجربه هم به ما نشان می‌دهد، بیانات و معارف اسلامی هم تأکید می‌کند که هر جا مردم می‌آیند دست خدا هم هست. بَیْذَالِه مَعَ الْجَمَاعَةِ؛ هر جا مردم هستند، عنایت الهی و کمک الهی و پشتیبانی الهی هم هست؛ نشانه و نمونه‌ی آن، دفاع هشت ساله… دولت بایستی برای حضور اینها زمینه‌سازی کند، اینها را راهنمایی کند که کجاها می‌توانند توان خود شان را به کار ببندند، از آنها حمایت بکند؛ مسئولیت عمده‌ی دولت این است، حالا فعالیت اقتصادی دولت در یک بخش های ناگزیری، قهراً خواهد داشت» (بیانات معظم له در جلسه تبیین سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ۱۳۹۲/۱۲/۲۰)